

РЕШЕНИЕ

№ 36636

гр. София, 23.09.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 84 състав, в
публично заседание на 14.09.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Цветелина Гоцова

при участието на секретаря Десислава Лазарова, като разгледа дело номер **6309** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 156 – чл. 161 във връзка с чл. 129, ал. 7 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (ДОПК).

Образувано е по жалба от „КОНИНКЛИКЕ Д. Е. Б.В.“ (К. D. E. B.V.), чуждестранно юридическо лице, учредено и съществуващо съгласно законодателството на Кралство Н., регистрирано за целите на ЗДДС в Република България със служебен номер от регистъра на НАП [ЕГН] и идентификационен номер по ЗДДС В., чрез адв. Б., надлежно упълномощен с пълномощно от 18.03.2026г. от законен представител В. Ф. А. Х. /извлечение от Търговския регистър, Търговска камара на Н./, против Акт за прихващане или възстановяване (АПВ) № П-22221025224790-004-001 от 11.12.2025 г., издаден от Г. С. С.-К. – главен инспектор по приходите в Териториална дирекция на НАП – С., в частта му, потвърдена с Решение № 473 от 06.04.2026 г. на директора на дирекция „Обжалване и данъчно-осигурителна практика“ – С. при Централно управление на НАП. С АПВ е отхвърлена изцяло претенцията на дружеството за изплащане на законна лихва за забавено възстановяване на ДДС в размер на 8 386 495,86 лв. деклариран в справката-декларация по ЗДДС за м.11.2024г. и възстановен с Ревизионен акт № 22221025001510-091-001 от 10.11.2025 г. С Решение № 473 от 06.04.2026 г. директорът на ОДОП-С. отменил АПВ в частта на отказа да се изплати законна лихва в размер на 163 680,92 лв. (83 688,72 евро) за периода от 14.09.2025 г. до 11.11.2025 г., като е указал на основание чл. 129, ал. 5, т. 1 / т. 2 от ДОПК провеждане на ново производство в 30-дневен срок и потвърдил АПВ в останалата му оспорена част – относно отказа за начисляване на лихва за периода от 10.01.2025 г. до 13.09.2025 г.

В жалбата и в допълнението към нея /в което се уточнява, че се обжалва АПВ, частично потвърден с решението на директора на ОДОП/ се излагат подробни съображения за материална

незаконосъобразност и необоснованост на оспорения административен акт в потвърдената му част. Жалбоподателят поддържа, че правото му на възстановяване на данъчен кредит за данъчен период м. 11.2024 г. е възникнало по силата на материалния закон при подаването на справка-декларацията на 10.12.2024 г. и е признато в пълен обем с влезлия в сила Ревизионен акт (РА) от 10.11.2025 г. Навеждат се доводи, че по силата на императивната норма на чл. 92, ал. 10 от ЗДДС законна лихва за забава се дължи от изтичането на законоустановения 30-дневен срок за възстановяване – 10.01.2025 г., до датата на ефективното изплащане на сумата, независимо от възлагането и провеждането на данъчна ревизия или спирането на производствата. Оспорва се изводът на решаващия орган за приложимост на чл. 93, ал. 1, т. 2 от ЗДДС за спиране на срока за лихва, като се подчертава, че дружеството е оказало пълно процесуално съдействие, сроковете за представяне на доказателства са били надлежно продължавани и определяни от самите органи по приходите, а документите са представени в рамките на тези срокове. Поддържа се също, че отказът за присъждане на лихва противоречи на чл. 183 от Директива 2006/112/ЕО и практиката на Съда на Европейския съюз (СЕС).

В съдебно заседание, жалбоподателят се представлява от адв. Ш., който поддържа жалбата. Претендира се отмяна на АПВ в потвърдената част и постановяване на решение, с което съда да разпорежи възстановяването на Дружеството на законна лихва за целия период на забава (от 10 януари до 13 септември 2025 г.). Не претендира присъждане на сторените по делото разноски.

Ответникът – Директорът на дирекция „Обжалване и данъчно-осигурителна практика“ – С. при ЦУ на НАП, чрез процесуалния си представител С., оспорва жалбата като неоснователна. Поддържа, че фактическите констатации в решението на ОДОП са правилни. Прави искане за отхвърляне на жалбата и присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Административен съд София-град, след като прецени събраните по делото доказателства във връзка с доводите на страните, приема за установено от фактическа страна следното:

Жалбоподателят „КОНИНКЛИКЕ Д. Е. Б.В.“ е чуждестранно юридическо лице, учредено в Кралство Н., регистрирано за целите на ЗДДС на територията на Република България, с деклариран предмет на дейност внос на зелено кафе на зърна и разтворимо кафе и последващата им реализация в страната и чужбина.

На 10.12.2024 г. дружеството е подало пред ТД на НАП – С. Справка-декларация (СД) по ЗДДС с вх. № 22105775726 за данъчни периоди от 01.09.2024 – 30.11.2024г., в която в кл. 80 от Раздел Д е деклариран ДДС, подлежащ на възстановяване в 30-дневен срок по чл. 92, ал. 1, т. 4 от ЗДДС, в общ размер на 8 468 716,74 лв.

С Резолюция за извършване на проверка (Р.) № П-22221024212093-ОРП-001 от 11.12.2024 г. /адм.преписка –част 3/, издадена от началник сектор при ТД на НАП – С., срещу дружеството е образувана проверка за наличие на основания за прихващане или възстановяване. В хода на проверката на 07.01.2025 г. на дружеството е връчено Искане за представяне на документи и писмени обяснения (ИПДПО) № П-22221024212093-040-001 от 18.12.2024 г. относно упражненото право на данъчен кредит. /адм.преписка –част 3/

На 08.01.2025 г. дружеството е депозирало молба за спиране на производството за срок от един месец с оглед многото почивни дни около коледните и новогодишни празници. Със Заповед № П-22221024212093-023-001 от 08.01.2025 г. на органа по приходите на основание чл. 34, ал. 1, т. 5 от ДОПК проверката е спряна до 08.02.2025 г. Със Заповед № П-22221024212093-143-001 от 10.02.2025 г. проверката е възобновена, като на същата дата (10.02.2025 г.) дружеството е представило част от документите и е подало молба за удължаване на срока до 17.02.2025 г. Със Заповед № П-22221024212093-023-002 от 10.02.2025 г. органът по приходите по своя инициатива отново е спрял проверката на основание чл. 34, ал. 1, т. 6 от ДОПК./с мотиви „до момента са

представени само част от изисканите документи, от които не може по категоричен начин да се прецени дали е налице основание за ползване на данъчен кредит.“/На 12.03.2025 г. жалбоподателят е представил допълнителна част от изисканата документация, след което със Заповед № П-22221024212093-143-002 от 31.03.2025 г. проверката е възобновена със срок за завършване до 01.04.2025 г.

На 01.04.2025 г. органът по приходите е издал Заповед за възлагане на ревизия (ЗВР) № Р-22221025001510-020-001 от 01.04.2025 г. за установяване на задълженията по ЗДДС за периодите от 01.09.2024 г. до 30.11.2024 г. В хода на ревизията на 10.04.2025 г. на дружеството е връчено ново ИПДПО № Р-22221025001510-040-001 от 07.04.2025 г., с което му е указано да представи доказателства за осъществените доставки на кафе за ревизираните периоди. По молба на дружеството от 17.04.2025 г. на основание чл. 25 от ДОПК органът по приходите е издал Решение за продължаване на срока № Р-22221025001510-106-001 от 17.04.2025 г., с което срокът за представяне на доказателствата е продължен до 08.05.2025 г. В предоставения срок дружеството чрез информационната система на НАП е подало 76 броя електронни съобщения с описи, писмени обяснения, фактури за покупки и продажби, митнически декларации за внос и протоколи за вътреобщностни придобивания.

Със Заповед за изменение на ЗВР № Р-22221025001510-020-002 от 04.07.2025 г. срокът на ревизията е удължен до 10.09.2025 г. На 28.08.2025 г. е връчено трето ИПДПО № Р-22221025001510-040-002 от 27.08.2025 г. На 04.09.2025 г. ревизиращият екип и представителите на дружеството са провели работна среща, оформена с Протокол № 2000023 от 04.09.2025 г., с който органът по приходите сам е определил срок за депозиране на документите по третото искане до 12.09.2025 г. Всички документи по Протокола са представени от дружеството на 11.09.2025 г. – преди изтичане на определения краен срок.

Ревизионното производство е приключило със съставянето на Ревизионен доклад № Р-22221025001510-092-001 от 29.09.2025 г. и издаването на Ревизионен акт № 22221025001510-091-001 от 10.11.2025 г., /адм.преписка – част 3/, с който правото на приспадане на данъчен кредит е признато и е признат за възстановяване декларираният ДДС в размер на 8 386 495,86 лв. РА е връчен на 10.11.2025 г., не е бил обжалван и е влязъл в законна сила на 25.11.2025 г. В ревизионния акт органът по приходите не е начислил лихва за забава.

На 27.11.2025 г. „КОНИНКЛИКЕ Д. Е. Б.В.“ е депозирало пред ТД на НАП – С. Искане за прихващане или възстановяване с вх. № 58-22-215 на основание чл. 129, ал. 1 от ДОПК за изплащане на законна лихва за забавено възстановяване на ДДС, считано от изтичане на 30-дневния срок от подаване на СД за м. 11.2024 г. до ефективното плащане на възстановения ДДС на 17.11.2025 г. С оспорения в настоящото производство АПВ № П-22221025224790-004-001 от 11.12.2025 г. органът по приходите е отказал изцяло начисляването на лихва, приемайки, че производствата са били спирани по искане и по вина на дружеството, поради непредставяне на документите, касещи упражненото право на данъчен кредит, поради което дължимата лихва е в нулев размер.

АПВ е обжалван по административен ред с жалба вх. № Ж-22-1716/23.12.2025г., подадена до директора на дирекция "Обжалване и данъчно-осигурителна практика" С. /л. 66 и сл./, като е посочено в аргумент разпоредбата на чл. 92, ал. 10 от ЗДДС. В жалбата се претендира изплащането на законна лихва в размер на 907 254, 38 лв., изчислена за периода 10.01.2025 – 17.11.2025г.

С Решение № 473 от 06.04.2026 г. директорът на дирекция „ОДОП“ – С.:

1. Отменил АПВ в частта на отказа да се изплати законна лихва в размер на 163 680,92 лв. (83 688,72 евро) за периода от 14.09.2025 г. до 11.11.2025 г., като е указал на основание чл. 129, ал. 5,

т. 1 / т. 2 от ДОПК провеждане на ново производство в 30-дневен срок;

2. Потвърдил АПВ в останалата му оспорена част – относно отказа за начисляване на лихва за периода от 10.01.2025 г. до 13.09.2025 г. Решаващият орган е приел, че 30-дневният срок по чл. 92, ал. 1, т. 4 от ЗДДС е започнал да тече на 11.12.2024 г., но е спрял на 28-ия ден (на 07.01.2025 г.) с връчването на първото искане за документи и е възобновен едва на 11.09.2025 г. с представянето на документите по третото искане, поради което е изтекъл на 13.09.2025 г. и администрацията е изпаднала в забава едва на 14.09.2025 г.

Първоначалната жалба на дружеството е подадена на 30.03.2026г до АССГ чрез административния орган, като същата е насочена срещу АПВ, мълчаливо потвърден от директора на дирекция „ОДОП. Решението на директора на ОДОП – С. е постановено при условията на чл. 156, ал. 6 ДОПК, връчено по електронен път на 14.04.2026 г. С допълнителна молба – жалба /л. 23 и сл./ дружеството е уточнило, че жалбата е насочена срещу АПВ, в частта, в която е потвърден от решаващия орган, а именно с която се отказва изплащането на законна лихва в размер на 726 928, 04 лв. или 371 672, 41 евро, изчислена за периода 10.01.2025г. /30-дни от датата на подаване на ДДС декларацията/ до 13.09.2025г. /датата, от която е призната лихва с решението на ОДОП/.

В хода на съдебното производство е приобщена както административната преписка по издаване на АПВ, така и документите, съставени и представени в хода на ревизионното производство / под опис л. 85-87/.

При така установената фактическа обстановка съдът прави следните правни изводи:

Жалбата е процесуално допустима. Подадена е от надлежна страна, имаща пряк и непосредствен правен интерес от оспорването, след надлежно упражнено административно обжалване по реда на чл. 152 – 155 от ДОПК и в рамките на 14-дневния преклузивен срок по чл. 156, ал. 1 от ДОПК. Разгледана по същество, жалбата е основателна по следните съображения:

Процесният АПВ и потвърдителното решение на ОДОП са издадени от материално и териториално компетентни органи по приходите и в предвидената от закона форма, при спазване на процесуалните разпоредби. Описаните и установени по-горе факти не се оспорват от страните, както и не се оспорва компетентността на органа, издал процесния АПВ, подписан с електронен подпис. /с представени доказателства за валидност на електронния подпис към датата на подписване /л. 7/ . При издаването на АПВ е спазена предписаната от закона форма, като в административното производство не са допуснати съществени процесуални нарушения, довели до нарушаване правото на защита на данъчно задълженото лице.

Спорът в настоящото производство се свежда до това следва ли да се начислява лихва за забава върху главницата в размер на 8 386 495,86 лв. за периода 10.01.2025 – 13.09.2025г.

Съгласно чл. 92, ал. 10 от ЗДДС, данък подлежащ на възстановяване, невъзстановен без основание или невъзстановен поради отпаднало основание в предвидените в закона срокове, се възстановява заедно със законната лихва, считано от датата, на която е следвало да бъде възстановен по този закон, до окончателното му изплащане, независимо от разпоредбата на ал. 8 и от спирането на данъчното производство.

Нормата на чл. 92, ал. 10 от ЗДДС е специална материалноправна норма спрямо общия ред по чл. 129, ал. 6 от ДОПК. В константната съдебна практика на Върховния административен съд безпротиворечиво се приема, че задължението за възстановяване на данъчен кредит е ликвидно парично задължение на фиска, неизпълнението на което на падежа обективно поражда акцесорното задължение за заплащане на законна лихва за забава. Когато с влязъл в сила ревизионен акт (каквото в случая е РА № 22221025001510-091-001/10.11.2025 г.) правото на възстановяване на данъка в размер на 8 386 495,86 лв. (4 287 947,40 евро) е признато, това

установява с обратна сила, че материалното право е съществувало в патримониума на задълженото лице още към момента на подаване на справка-декларацията на 10.12.2024 г. Започването на проверка или ревизия по силата на чл. 92, ал. 8 от ЗДДС и чл. 129, ал. 2 от ДОПК единствено предоставя процесуална възможност на администрацията да провери законосъобразността на претенцията, но не променя падежа на паричното задължение и не може да лиши изправния данъчен субект от компенсаторната законна лихва за времето, през което е бил лишен от разполагаемост със своите парични средства. Следователно независимо от спирането на данъчното производство или на производството по издаване на АПВ със заповеди на компетентен орган, издадени на основание чл. 34, ал. 1, т. 5 от ДОПК, данъкът, подлежащ на възстановяване, се възстановява заедно със законната лихва, считано от датата, на която е следвало да бъде възстановен по този закон, до окончателното му изплащане./така Решение № 8205 от 18.06.2018 г. на ВАС по адм. д. № 443/2018 г., VIII о./. Липсата на оспорване на РА, с който е определена сума за възстановяване, представляваща главница и нулева лихва не преклудира правото на дружеството да претендира лихви, каквито му се дължат по силата на чл. 92, ал. 10 във вр. с чл. 129, ал. 6 ДОПК (в този смисъл Решение № 920 от 18.01.2012 г. по адм. д. № 4931/2011 на ВАС и Решение № 4468 от 22.04.2015 г. по адм. д. № 7756/2014 на ВАС).

Решаващият административен орган неправилно е приел, че срокът за възстановяване на данъка е бил спрян на основание чл. 93, ал. 1, т. 2 от ЗДДС от 07.01.2025 г. до 11.09.2025 г. Фактическият състав на чл. 93, ал. 1, т. 2 от ЗДДС изисква обективна „липса или непредставяне“ на нормативно изискуеми документи. Самият факт на отправяне и връчване на искане за представяне на документи не води до автоматично спиране на срока за възстановяване. Спиране настъпва само тогава, когато задълженото лице е изпаднало в забава или е отказало да изпълни задължението си за представяне на документи след изтичане на определения за това срок. От установената фактическа обстановка е видно, че при всички искания дружеството е упражнявало надлежно признати му от ДОПК процесуални права за продължаване на сроковете (по чл. 25 от ДОПК) и спиране на производствата (по чл. 34 от ДОПК), които искания са били изрично уважени от органите по приходите с нарочни актове (Заповед за спиране на производството от 08.01.2025 г., Заповед за спиране на производството от 10.02.2025г., Решение за продължаване на срок от 17.04.2025 г. и Протокол от 04.09.2025 г.). По третото искане органът сам е фиксирал срок до 12.09.2025 г., а документите са депозиран на 11.09.2025 г. Правомерното упражняване на процесуални права в рамките на определените от самата приходна администрация срокове не съставлява виновно „непредставяне на документи“ по смисъла на чл. 93, ал. 1, т. 2 от ЗДДС. Същественото в случая е, че подлежащия на възстановяване данък по своето основание и размер е установен с влязъл в сила ревизионен акт и съвпада изцяло с декларирания от жалбоподателя. Следователно не е налице неправомерно поведение на ревизираното лице, което да освободи приходната администрация от заплащане на лихва за забава. Законът допуска да не се възстанови данъка докато тече надлежно образувано ревизионно производство, но не допуска невъзстановяване на данъка, ведно с лихвата върху него като обезщетение за пропуснати ползи, след приключване на административното производство, с резултат, установяващ, подлежащ на възстановяване, заявен по СД.

Следва да се допълни, че чл. 92, ал. 10 ЗДДС е съобразен с един от основните принципи на правото на ЕС, възприет от Съда на ЕС - принципът на пропорционалността. В този смисъл е и тълкуването на чл. 183 от Директива 2006/112/ЕО на Съвета от 28 ноември 2006г. относно общата система на ДДС, дадено в Решение от 12.05.2011 г. по дело C-107/10 (Е. М. I. 3 AD). СЕС изрично постановява, че удължаването на проверката или ревизията не може да лишава данъчнозадълженото лице от законна лихва за забава от момента, в който

при нормален ход надвзетият ДДС е следвало да бъде възстановен, тъй като финансовата тежест от блокирането на средствата нарушава данъчния неутралитет; В Решение от 28.02.2018 г. по дело C-387/16 (*N. BV*), Решение от 23.04.2020 г. по съединени дела C-13/18 и C-126/18 (*S.-M. и D.*) СЕС категорично приема, че правото на държавите членки да определят процесуалните правила за възстановяване е ограничено от принципа на ефективност, който изисква предоставяне на адекватна компенсация под формата на лихва за забава за целия период на недостъпност на паричните средства, без право администрацията да намалява тази компенсация поради продължителността на контролните производства.

Поради това началният момент на забавата настъпва на следващия ден след изтичане на 30-дневния срок от подаването на СД от 10.12.2024 г., а именно на 10.01.2025 г., а крайният момент е датата на окончателното и ефективно изплащане на сумата. /съгласно данните от СУП, на 11.11.2025г. е възстановен ДДС в размер на 8 386 495,86 лв./. Следователно за непризнатия период от 10.01.2025 г. до 13.09.2025 г. органите по приходите дължат законна лихва върху главницата от 8 386 495,86 лв. (4 287 947,24 евро).

Съдът намира за необходимо да отбележи, че за решаването на настоящия спор не са необходими специални знания по смисъла на чл. 60, ал. 1 от ДОПК и чл. 171, ал. 2 от АПК. Спорът между страните е изцяло правен – относно началния момент на забавата и приложимостта на чл. 92, ал. 10 и чл. 93, ал. 1, т. 2 от ЗДДС. Фактическите параметри са напълно безспорни, изчисляването на законната лихва за установения брой дни представлява обикновена аритметична операция.

Същевременно, съобразно трайната практика на ВАС при упражняване на съдебен контрол върху АПВ за лихви по чл. 129 от ДОПК (Решение № 2584/10.03.2015 г. по адм.д. № 4020/2014 г., I отделение, Решение № 6783/31.05.2017 г. по адм.д. № 8800/2016 г. и др.), естеството на акта не позволява на съда пряко да постанови осъдителен диспозитив за плащане от бюджета, тъй като фактическите действия по прихващане, начисляване и възстановяване са от изключителната функционална компетентност на органите по приходите. Поради това, след отмяната на АПВ в потвърдената му част, преписката следва да бъде върната на компетентния орган по приходите при ТД на НАП – С. на основание чл. 160, ал. 3 от ДОПК във връзка с чл. 173, ал. 2 от АПК със задължителни указания за издаване на АПВ за начисляване и възстановяване на законната лихва върху главницата от 8 386 495,86 лв. (4 287 947, 24 евро) за периода от 10.01.2025 г. до 13.09.2025 г.

Жалбоподателят изрично е заявил, че не претендира разноси и съдът не дължи произнасяне.

Воден от горното и на основание чл. 160, ал. 1 и ал. 3 от ДОПК във връзка с чл. 173, ал. 2 от АПК, Административен съд – София - град, Първо отделение, 84 с-в,

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ Акт за прихващане или възстановяване № П-22221025224790-004-001 от 11.12.2025 г., издаден от орган по приходите при ТД на НАП – С., в частта, потвърдена с Решение № 473 от 06.04.2026 г. на директора на дирекция „Обжалване и данъчно-осигурителна практика“ – С. при ЦУ на НАП.

ИЗПРАЩА преписката на орган по приходите при Териториална дирекция на НАП – С. за ново произнасяне чрез издаване на акт за прихващане или възстановяване, при спазване на задължителните указания по тълкуването и прилагането на закона, дадени в мотивите на настоящото решение.

Решението подлежи на касационно обжалване пред Върховния административен съд на Република България в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: